

PRAVILNIK

O STRUČNOM ISPITU ZA LICA KOJA OBAVLJAJU POSLOVE U OBJEKTIMA ZA PROIZVODNJU, PRENOS I DISTRIBUCIJU ELEKTRIČNE ENERGIJE

("Sl. glasnik RS", br. 39/2013)

I OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se bliži uslovi, program i način polaganja stručnog ispita za lica koja obavljaju poslove tehničkog rukovođenja, rukovanja i održavanja u objektima za proizvodnju, prenos i distribuciju električne energije.

Član 2

Stručni ispit polaže se po programu i na način propisan ovim pravilnikom, a sastoji se iz opšteg i posebnog dela.

Član 3

Stručni ispit polažu lica koja imaju visoko obrazovanje na studijama drugog stepena (diplomske akademske studije - master, specijalističke akademske studije, specijalističke strukovne studije), odnosno na osnovnim studijama u trajanju od najmanje četiri godine, kao i stečeno visoko obrazovanje na studijama prvog stepena (osnovne akademske studije, osnovne strukovne studije) i odgovarajuće srednje obrazovanje i najmanje tri, odnosno dve godine radnog iskustva na odgovarajućim poslovima.

Član 4

Lice koje je položilo stručni ispit predviđen za niže obrazovanje a naknadno završi viši stepen obrazovanja polaže samo posebni deo stručnog ispita predviđen za taj stepen školske spreme.

Lice koje je položilo stručni ispit prema propisima o izgradnji ili drugim propisima, za obavljanje poslova iz člana 1. ovog pravilnika polaže samo poseban deo stručnog ispita.

II NAČIN POLAGANJA STRUČNOG ISPITA

Član 5

Stručni ispit se polaže pred komisijom za polaganje stručnog ispita (u daljem tekstu: komisija) koju obrazuje ministar nadležan za poslove energetike (u daljem tekstu: ministar).

Za lica koja su zaposlena kod energetskog subjekta kojima sedište na teritoriji autonomne pokrajine stručni ispit se polaže pred komisijom koju obrazuje rukovodilac nadležnog organa autonomne pokrajine.

Komisija se sastoji od predsednika i četiri člana koji imaju zamenike.

Predsednik i članovi komisije su ispitivači za određene predmete.

Na predlog predsednika komisije mogu se za pojedine predmete angažovati ispitivači van sastava komisije.

O angažovanju ispitivača iz stava 4. ovog člana ministar, odnosno rukovodilac nadležnog organa autonomne pokrajine, donosi posebno rešenje.

Predsedniku, članovima komisije, njihovim zamenicima i ispitivačima pripada naknada za rad u komisiji, čija se visina određuje rešenjem o njenom obrazovanju.

Član 6

Predsednik i članovi komisije, njihovi zamenici i ispitivači ne mogu imati niži stepen stručne spreme od stručne spreme kandidata koji polaže stručni ispit.

Član 7

Administrativno-stručne i tehničke poslove vezane za polaganje stručnog ispita pred komisijom iz člana 5. stav 1. ovog pravilnika obavlja Savez mašinskih i elektrotehničkih inženjera i tehničara Srbije.

Ugovorom koji zaključuju ministarstvo nadležno za poslove energetike i organizacija iz stava 1. ovog člana, bliže se uređuju pitanja uslova i načina organizovanja i visine troškova polaganja stručnog ispita.

Administrativno-stručne i tehničke poslove vezane za polaganje stručnog ispita pred komisijom koju obrazuje rukovodilac nadležnog organa autonomne pokrajine obavlja pokrajinski organ nadležan za poslove energetike.

Rukovodilac pokrajinskog organa nadležnog za poslove energetike će bliže urediti pitanja uslova i načina organizovanja i visine troškova polaganja stručnog ispita.

Član 8

Troškove polaganja stručnog ispita, kao i troškove polaganja popravnog ispita, snosi lice koje polaže stručni ispit (u daljem tekstu: kandidat) ili energetski subjekt kod koga je zaposlen kandidat koji polaže stručni ispit.

Član 9

Pismenu prijavu za polaganje stručnog ispita kandidat podnosi Savezu mašinskih i elektrotehničkih inženjera i tehničara Srbije, odnosno pokrajinskom organu nadležnom za poslove energetike.

Prijava iz stava 1. ovog člana sadrži:

- 1) ime, očevo ime i prezime kandidata;
- 2) datum i mesto rođenja kandidata;
- 3) vrstu školske spreme i smer koji je kandidat završio;
- 4) naziv energetskeg subjekta u kome je kandidat zaposlen, vrstu poslova koje obavlja i godine radnog iskustva;
- 5) vrstu ispita za koji se kandidat prijavljuje i u kom ispitnom roku želi da polaže.

Uz prijavu kandidat prilaže:

- 1) izvod iz matične knjige rođenih,
- 2) overen prepis diplome ili svedočanstvo o završenoj školi,
- 3) potvrdu energetskeg subjekta o vrsti poslova na kojima je kandidat radio i o radnom iskustvu.

Član 10

O odobravanju polaganja stručnog ispita kandidat se obaveštava neposredno ili preko energetskeg subjekta kod koga je zaposlen.

Uz odobrenje za polaganje stručnog ispita kandidatu se dostavlja i pregled gradiva stručnog ispita iz člana 22. ovog pravilnika.

Član 11

Komisija je dužna da utvrdi rok za polaganje stručnog ispita koji ne može biti duži od tri meseca od dana prijema prijave.

O datumu polaganja stručnog ispita komisija je dužna da obavesti kandidata najkasnije trideset dana pre dana određenog za polaganje ispita.

Član 12

Kandidatu koji je priložio dokaze iz člana 9. stav 3. ovog pravilnika, komisija određuje temu i rok za izradu pismenog stručnog rada, koji ne može biti duži od tri meseca.

Iz opravdanih razloga, a na pismeni zahtev kandidata podnet pre isteka roka iz stava 1. ovog člana, rok za dostavljanje pismenog stručnog rada može se produžiti.

Temu za izradu pismenog rada može predložiti kandidat ili energetski subjekt u kome je kandidat zaposlen.

Član 13

Pismeni rad ocenjuje ispitivač.

Kandidat može polagati usmeni deo ispita i opšti deo ispita ako je pismeni rad pozitivno ocenjen od strane ispitivača.

Član 14

Kandidat se na stručnom ispitu ocenjuje za opšti deo jednom ocenom, a za poseban deo iz svakog predmeta posebno.

Konačan uspeh kandidata na stručnom ispitu utvrđuje komisija.

Uspeh kandidata na stručnom ispitu ocenjuje se ocenom "položio" ili "nije položio".

Ocenom "nije položio" ocenjuje se kandidat koji nije pokazao dovoljan uspeh iz opšteg dela i jednog predmeta iz posebnog dela ispita, ili ako nije pokazao dovoljan uspeh iz dva predmeta posebnog dela.

Član 15

Kandidat koji nije pokazao dovoljan uspeh iz opšteg dela ili iz jednog predmeta posebnog dela može polagati popravni ispit u roku koji ne može biti kraći od tri meseca od dana kada je ispit polagao.

Član 16

Ako kandidat ne pristupi polaganju stručnog ispita ili pre početka polaganja stručnog ispita izjavi da odustaje od ispita, smatraće se da nije ni polagao ispit.

Član 17

Ako kandidat neopravdano odustane od započetog polaganja stručnog ispita smatraće se da ispit nije položio.

Komisija može na pismeni zahtev kandidata odložiti započeto polaganje stručnog ispita ako je kandidat zbog bolesti ili iz drugih opravdanih razloga bio sprečen da nastavi polaganje stručnog ispita.

Član 18

O polaganju stručnog ispita vodi se zapisnik u koji se unose podaci od značaja za tok ispita, kao i ocena da li je kandidat položio ili nije položio stručni ispit.

Zapisnik potpisuju predsednik, članovi komisije, ispitivač i zapisničar.

Član 19

Na osnovu zapisnika o polaganju stručnog ispita kandidatu se izdaje uverenje o položenom stručnom ispitu.

Uverenje iz stava 1. ovog člana sadrži:

- 1) naziv ministarstva, odnosno pokrajinskog sekretarijata nadležnog za poslove energetike koje je obrazovalo komisiju;
- 2) propis na osnovu koga se izdaje uverenje;
- 3) ime, prezime i mesto rođenja kandidata;
- 4) vrstu poslova za čije obavljanje je kandidat položio stručni ispit;
- 5) registarski broj evidencije;
- 6) datum izdavanja uverenja;
- 7) potpis predsednika komisije i pečat ministarstva, odnosno pokrajinskog organa nadležnog za poslove energetike.

Uverenje iz stava 1. ovog člana overava se pečatom ministarstva.

Član 20

Evidenciju lica koja su polagala stručni ispit vodi organizacija iz člana 7. stav 1. ovog pravilnika i po okončanju ispitnog roka, sa primerkom uverenja dostavlja je ministarstvu nadležnom za poslove energetike.

Evidenciju lica koja su polagala stručni ispit pred komisijom iz člana 7. stav 3. ovog pravilnika vodi pokrajinski organ nadležan za poslove energetike.

Evidencija iz st. 1. i 2. ovog člana sadrži podatke o kandidatu i to: ime i prezime, godina i mesto rođenja, prebivalište, vreme polaganja stručnog ispita podatke o uspehu na ispitu i datumu izdavanja uverenja.

III PROGRAM I GRADIVO OPŠTEG I POSEBNOG DELA STRUČNOG ISPITA

Član 21

Opšti deo stručnog ispita kandidati polažu prema jedinstvenom programu.

Poseban deo stručnog ispita kandidati polažu prema posebno utvrđenom programu za određeni stepen školske spreme.

Član 22

Opšti deo stručnog ispita obuhvata sledeće gradivo:

A. Ustavno uređenje - načela Ustava, ljudska i manjinska prava i slobode, ekonomsko uređenje i javne finansije, nadležnost Republike Srbije, uređenje vlasti, Ustavni sud, teritorijalno uređenje i ustavnost i zakonitost;

B. Radni odnosi - zasnivanje radnog odnosa, ugovor o pravima i obavezama direktora, obrazovanje, stručno osposobljavanje i usavršavanje, radno vreme - odmori i odsustva, zaštita zaposlenih, zarade, naknade zarade i druga primanja, potraživanja zaposlenih u slučaju stečajnog postupka, prava zaposlenih kod promene poslodavca, višak zaposlenih, klauzula zabrane konkurencije, naknada štete, udaljenje zaposlenog sa rada, izmena ugovora o radu, prestanak radnog odnosa, ostvarivanje i zaštita prava zaposlenih, organizacije zaposlenih i poslodavaca, kolektivni ugovori.

Pravni izvori:

- Ustav Republike Srbije ("Službeni glasnik RS", broj 98/06);
- Zakon o radu ("Službeni glasnik RS", br. 24/05, 61/05, 54/09 i 32/13).

Član 23

Posebni deo stručnog ispita obuhvata:

1) Pismeni deo ispita: izrada pismenog rada - projekta;

2) Usmeni deo ispita:

- odbrana pismenog rada;
- provera poznavanja tehničkog propisa, normativa, standarda i zakona, drugih propisa iz oblasti eksploatacije, upravljanja i održavanja elektroenergetskih objekata.

Član 24

Pismeni rad izrađuje kandidat pod nadzorom ispitivača iz čije je oblasti tema pismenog rada i u zavisnosti od stepena školske spreme sastoji se od:

1) izrade projekata izvedenog stanja složenih postrojenja sa dokumentacijom tehničkog rukovođenja, rukovanja i održavanja u objektima za proizvodnju, prenos i distribuciju električne energije za visoku stručnu spremlu (diplomirani inženjer);

2) izrade projekta izvedenog stanja za deo postrojenja ili manje složenih postrojenja sa dokumentacijom za rukovanje i održavanje u objektima za proizvodnju, prenos i distribuciju električne energije za višu stručnu spremu (inženjer);

3) izrade plana održavanja za deo postrojenja ili manje složenih postrojenja sa dokumentacijom za rukovanje i održavanje unutrašnjih električnih instalacija i uređaja u objektima za proizvodnju, prenos i distribuciju električne energije, za srednju stručnu spremu.

Član 25

Usmeni deo ispita koji se odnosi na proveru poznavanja tehničkih propisa, standarda, normativa i drugih propisa obuhvata:

1) Kod visoke školske spreme:

- kvalitet isporučene električne energije;
- osnovne termine i definicije iz oblasti elektroenergetike;
- pouzdanost i bezbednost rada elektroenergetskih postrojenja i vodova;
- zaštita elektroenergetskih postrojenja i vodova;
- sistemi komandnog napona i daljinskog nadzora i upravljanja;
- projektovanje i izvođenje prenosnih trafostanica i dalekovoda (400, 220 i 110 kV), distributivnih trafostanica i dalekovoda (110, 35, 20 i 10 kV) i niskonaponskih mreža;
- kontrolu, ispitivanje i održavanje elektroenergetskih postrojenja i vodova.

2) Kod više i srednje školske spreme (peti, četvrti i treći stepen obrazovanja):

- kvalitet isporučene električne energije;
- osnovne termine i definicije iz oblasti elektroenergetike;
- pouzdanost i bezbednost rada elektroenergetskih postrojenja i vodova;
- zaštita elektroenergetskih postrojenja i vodova;
- sistemi komandnog napona i daljinskog nadzora i upravljanja;
- projektovanje i izvođenje distributivnih trafostanica i dalekovoda (110, 35, 20 i 10 kV) i niskonaponskih mreža;
- kontrolu, ispitivanje i održavanje elektroenergetskih postrojenja i vodova.

Pravni izvori za posebni deo ispita:

- Zakon o energetici ("Službeni glasnik RS", br. 57/11, 80/11 - ispravka, 93/12 i 124/12);
- Uredba o uslovima isporuke električne energije ("Službeni glasnik RS", broj 107/05);
- Kvalitet isporučene električne energije SRPS EN 50 160;
- Pravilnik o tehničkim normativima za elektroenergetska postrojenja nazivnog napona iznad 1000 V ("Službeni list SFRJ", br. 4/74 i 13/78 i "Službeni list SRJ", broj 61/95);
- Pravilnik o tehničkim normativima za uzemljenje elektroenergetskih postrojenja nazivnog napona iznad 1000 V ("Službeni list SRJ", broj 61/95);

- Pravilnik o tehničkim merama za pogon i održavanje elektroenergetskih postrojenja ("Službeni list SFRJ", broj 19/68) i Pravilnik o tehničkim normativima za pogon i održavanje elektroenergetskih postrojenja i vodova ("Službeni list SRJ", broj 41/93);
- Pravilnik o tehničkim normativima za zaštitu niskonaponskih mreža i pripadajućih transformatorskih stanica ("Službeni list SFRJ", broj 13/78 i "Službeni list SRJ", broj 37/95);
- Pravilnik o tehničkim normativima za izgradnju nadzemnih elektroenergetskih vodova nazivnog napona od 1 kV do 400 kV ("Službeni list SFRJ", broj 65/88 i "Službeni list SRJ", broj 18/92);
- Pravilnik o tehničkim normativima za izgradnju sredjenaponskih nadzemnih vodova samonosećim kablovskim snopom ("Službeni list SRJ", broj 20/92);
- Pravilnik o tehničkim normativima za izgradnju niskonaponskih nadzemnih vodova ("Službeni list SFRJ", broj 6/92);
- Pravilnik o tehničkim normativima za zaštitu objekata od atmosferskog pražnjenja ("Službeni list SRJ", broj 11/96);
- Pravilnik o tehničkim normativima za zaštitu elektroenergetskih postrojenja od prenapona ("Službeni list SFRJ", br. 7/71 i 44/76);
- Pravilnik o tehničkim normativima za elektroenergetska postrojenja nazivnog napona 10 kV za rad pod naponom 20 kV ("Službeni list SFRJ", broj 10/79);
- Pravilnik o tehničkim normativima za električne instalacije niskog napona ("Službeni list SFRJ", br. 53/88 i 54/88 i "Službeni list SRJ", broj 28/95);
- Zbirka tehničkih preporuka EPS-a Direkcija za distribuciju električne energije;
- Pravila o radu prenosnog sistema ("Službeni glasnik RS", br. 55/08 i 3/12);
- Pravila o radu distributivnog sistema ("Službeni glasnik RS", br. 4/10, 5/10 i 8/10).

IV PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 26

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".